

מסורת הש"ס

(א) נעלה ה' וישפיק... (ב) חולין... (ג) חולין... (ד) וישפיק... (ה) נעלה ה' וישפיק... (ו) נעלה ה' וישפיק... (ז) וישפיק... (ח) וישפיק... (ט) וישפיק... (י) וישפיק... (יא) וישפיק... (יב) וישפיק... (יג) וישפיק... (יד) וישפיק... (טו) וישפיק... (טז) וישפיק... (יז) וישפיק... (יח) וישפיק... (יט) וישפיק... (כ) וישפיק... (כא) וישפיק... (כב) וישפיק... (כג) וישפיק... (כד) וישפיק... (כה) וישפיק... (כו) וישפיק... (כז) וישפיק... (כח) וישפיק... (כט) וישפיק... (ל) וישפיק...

הלוקח עובר פרתו

היינו דקאמר רש"י. א"ת אמרת שמי דורות למטה מאלן ברזל ומו לא ואנא אמיתא אפילו עד עשרה דורות נמי פטורין. והוא הדין טפי מעשרה אלף כי האי מנינא נקט בכמה דוכתי וקרא נמי נקיט להו דכמיז (דברים כג) גס דור עשירי והן אסורין לעולם. אלא טריקי (למיתת הכי דאס הוא תני אפילו א) וולדי ולדות פטורין הוא אמיתא הני הוא דפטור רבן גמליאל טפי מהני לא כי היכי דשמעינן ליה לתנא קמא דפטור ולדי ולדות אע"ג דלא מזהמתו של עובד כוכבים ממש וולדו ומחייב בולדי וולדן ולדות לתת ולדן לכהן הכי נמי לרש"י אע"ג דפטור בולד ולדי צדד דרס טפי מחייב: אלף לרב הונא דאמר לא נסה סנה קמא. למיפטר דרי דלא פטר אלף ולדות של זאן ברזל הואיל וזאן מזהמתו ממש של עובד כוכבים למה ליה לרש"י למימר עד עשרה דורות לימא ולדי ולדות פטורין ושמעינן מינה כי היכי דפטור ולדי ולדות אע"ג דלא מזהמתו של עובד כוכבים ממש יאלו הוא הדין נמי עד עשרה דורות: אהעמיד קאי. שהעמיד ולדות תחת אמותיהן קאי דנחת תנא קמא למיפטר דרי: אימא הן (ו) וולדות. דמשמע תרי דרי הן הגולות וולדות אחת: אימא הן וולדות. כלומר הן הגולות עממן ולא תימא (ז) וולדות: מוגו כנשי יחסם. אלמא בת חימוס קרי גו ללא בת חימוס לא קרי גו והן על בת רחל זמרה קשה דלמר עזיס שקה הוא: חוששין לורע (א) וילך סרבי מאיר והבן ציוס אחד (ב) והילך רבי מנחם מתיבא ר"מ אע"ג דאמר ר' ר"מ מחייב אלא שחטו (ג) ובזמתיב הואיל וזה דומה לו: אין חוששין. (ד) בעו בת ע"ז ושחט אמה ואת אביה ציוס אחד: כי היכי דפליגי חנניה ורבנן. בשחיטת חולין צפיק אמו ואת בנו (דף ע"ב); דחנניה מחייב וחכמים פטורין: נחיל צם רחל (ט). וגבי עו בת רחל עו בת רחל רחל מיירי: וא"כ נחיל צם עו בת רחל וקרא קמא ברמל בת עו ואמה עו הימה בת רחל: ר"מ מחייב. ליתנן לכהן דחורה שיות למקומן ולא נדמה הוא והן רחל בת עו לאו רחל ממש דהא נקבה לא קדשה צבורה אלף מין רחל קאמר: מודה ר"מ אע"ג דלענין צבורה עבד חורה שיות למקומה הכא צבורה שיהא ממשפת עזיס משעת ימי בראשית: ו ה"מ דלא נחיש לדרי. כלומר דאינו נדמה (ז) ע"ז אס אמו אלף לאמו (ז) גופיה הוי נדמה דאינו דומה לאמו אלף היכא נדחת לדרי לגבי אמו לא הוי נדמה דדמי לאמו אלף לגבי אס אמו הוי נדמה אלמא אלף נקט רש"י נמי לשון רוב דורות: לא פטר דבר דאמר. ליה אלא טנא קמא אלא את דור ושני לאלתר חייב למה ליה למימר עד עשרה לימא שני נמי פטורין אהעמיד ולדות קאי. דנחת לרבי דרי שני דורות פטר הילך אמר הוא עד עשרה דורות נמי פטור: תיובתא דרב הונא. דהא משמע כדור יחודה: אימא וולדות פטורין. כלומר וולדות ראשונות (ה) דחל שילדה מן וולדו דנדה הוא: עד פטורה דנדה הוא: עד שיהא שור בכורו שור פטר

פרק שני בכורות

וליתיה יהא דתנא ר' ישמעאל בבשים שצמרן קשה בו. לא היה מולי למיפיק דנימעט עו בת רחל מקרא דממעטין (חולין דף קט). שער עזיס מלמעמד ולשרת דבעינן דבר הראוי לשירות ולאפוקי נזכה של עזיס דלילמא כיון דהוי ממין הראוי לשירות שהיא בת רחל סגי זהכי: ברחל שילדה מין עו ואביו תייש. והא דנקט מין עו לרבותא דאע"ג דהועיל זרע האב לשנות הולד למין עו כמותו אפילו הכי לא חיישי רבנן לזרע הזרע ומיהו (ז) דפריך לפלגו במושגי אלו האב בעלמא לא חייש לרבותא זו: בשעיר שר ראש חדש. קמא נקט וה"ה שעירי רגלים דהכי נמי כחצו צדו אחד: זכר

הגהות הב"ח

(א) גבי מ"ה המקבל אלף ברזל מן העובד כוכבים הן ולדות מן אלוהן הן ולדותיהן פטורין אלף אלף לא: (א) ד"ש ד"ה היט דקאמר ובי דלא היה מני אפילו ולדי ולדי ולדות פטורין דלא הני הוא דפטור רש"י אע"ג ט" (ז) ד"ה אלף הן ולדותיהן דמשמע (ז) ד"ה אלף הן ובי ואלו מנא הן ולדותיהן: (ז) ד"ה חוששין ובי ציוס אחד ר' מאיר מחייב והילך ר' מאיר שחטה ואת אביה חייב: (ז) ד"ה ואלו מהם ובי ואלו כדור או עו: (ח) ד"ה והני ששאר ובי ואיכא למתעט משום חולין צבורה לפיק דכהן נמי ירעה עד שיסתאב ויאכלנו צמומו והאי דנקט:

מוסף רש"י

אך בכור שור עד שיהא כ"י. דלמדינא למיתבא עד שור כש עו. דלא ענינא בכור קמישמה. דכתיב לעול מיתה לא פטר רחם ונזקטו בכורו צבורה. שעת מיתה עד שיהא בכורו כלמו ולא יהא זמרה לאחר (לפיר' ר"מ). שצמרן קשה. טנא שחיטתו ממשא כוכבים וחולין (דף ע"ב); לא מקרי גו אלף כי חימוס (ט). פטר לכלאים. מן השן ומן הסכס (נדה ט"ז); רחל ותיש פסול לקרבן ומיירא דלא דרש ליה (חולין ט"ז). שניהם לכהן. דלפטר לנחשט שענין ואלו אחד ותיש בכורות (ע"ב); או אדער לצמצום. ולמאט שיהא כאלה. אלף אחד ואלו ראשון ופטר לו כדמאט חולין ומשום דלא ירעה הי מייניה הוי מתיבא ספק צבורה ועתא אלף לכהן ולדות צבורה עד שיסתאב ויאכלנו צמומו (לעל דהני רבנן ט"ז).

רבינו גרשום

דורות פטור ושלישי מחייב אמטו הכי נקט רש"י נמי לשון רוב דורות: לא פטר דבר דאמר. ליה אלא טנא קמא אלא את דור ושני לאלתר חייב למה ליה למימר עד עשרה לימא שני נמי פטורין אהעמיד ולדות קאי. דנחת לרבי דרי שני דורות פטר הילך אמר הוא עד עשרה דורות נמי פטור: תיובתא דרב הונא. דהא משמע כדור יחודה: אימא וולדות פטורין. כלומר וולדות ראשונות (ה) דחל שילדה מן וולדו דנדה הוא: עד פטורה דנדה הוא: עד שיהא שור בכורו שור פטר

הגהות הב"ח

(א) גבי מ"ה המקבל אלף ברזל מן העובד כוכבים הן ולדות מן אלוהן הן ולדותיהן פטורין אלף אלף לא: (א) ד"ש ד"ה היט דקאמר ובי דלא היה מני אפילו ולדי ולדי ולדות פטורין דלא הני הוא דפטור רש"י אע"ג ט" (ז) ד"ה אלף הן ולדותיהן דמשמע (ז) ד"ה אלף הן ובי ואלו מנא הן ולדותיהן: (ז) ד"ה חוששין ובי ציוס אחד ר' מאיר מחייב והילך ר' מאיר שחטה ואת אביה חייב: (ז) ד"ה ואלו מהם ובי ואלו כדור או עו: (ח) ד"ה והני ששאר ובי ואיכא למתעט משום חולין צבורה לפיק דכהן נמי ירעה עד שיסתאב ויאכלנו צמומו והאי דנקט:

מוסף רש"י

אך בכור שור עד שיהא כ"י. דלמדינא למיתבא עד שור כש עו. דלא ענינא בכור קמישמה. דכתיב לעול מיתה לא פטר רחם ונזקטו בכורו צבורה. שעת מיתה עד שיהא בכורו כלמו ולא יהא זמרה לאחר (לפיר' ר"מ). שצמרן קשה. טנא שחיטתו ממשא כוכבים וחולין (דף ע"ב); לא מקרי גו אלף כי חימוס (ט). פטר לכלאים. מן השן ומן הסכס (נדה ט"ז); רחל ותיש פסול לקרבן ומיירא דלא דרש ליה (חולין ט"ז). שניהם לכהן. דלפטר לנחשט שענין ואלו אחד ותיש בכורות (ע"ב); או אדער לצמצום. ולמאט שיהא כאלה. אלף אחד ואלו ראשון ופטר לו כדמאט חולין ומשום דלא ירעה הי מייניה הוי מתיבא ספק צבורה ועתא אלף לכהן ולדות צבורה עד שיסתאב ויאכלנו צמומו (לעל דהני רבנן ט"ז).

רבינו גרשום

דורות פטור ושלישי מחייב אמטו הכי נקט רש"י נמי לשון רוב דורות: לא פטר דבר דאמר. ליה אלא טנא קמא אלא את דור ושני לאלתר חייב למה ליה למימר עד עשרה לימא שני נמי פטורין אהעמיד ולדות קאי. דנחת לרבי דרי שני דורות פטר הילך אמר הוא עד עשרה דורות נמי פטור: תיובתא דרב הונא. דהא משמע כדור יחודה: אימא וולדות פטורין. כלומר וולדות ראשונות (ה) דחל שילדה מן וולדו דנדה הוא: עד פטורה דנדה הוא: עד שיהא שור בכורו שור פטר

עין משפט

עין משפט גר מצוה

עין משפט

עין משפט גר מצוה

עין משפט

עין משפט גר מצוה

עין משפט

עין משפט גר מצוה